

MBh. 1, 5239. durch Mischung verschiedener Kasten entstanden, *Mischling* BHAR. NĀTJAC. 34, 10. fgg. °जाति Verz. d. Oxf. H. 276, a, 3 v. u. °पाप 266, a, 2. °करणा 5. 269, b, 29. संकीर्णा (sc. प्रकृतिका) eine Art von Räthseln KĀVYĀD. 3, 105. वाक्यसंकीर्णा n. Verwirrung der Sätze PRATĀPAR. 63, b, 2. — 2) m. N. pr. eines alten Weisen Verz. d. Oxf. H. 41, b, 42. संकील v. l.

संकीर्णता (von संकीर्णा) f. Verwirrung —, Verstellung der Worte in einem Satze ŚĪH. D. 875. 225, 21. Beispiel: मुञ्च चन्द्रं कुरङ्गति पश्य मानं नभोऽङ्गणो, wo मुञ्च mit मानम्, पश्य mit चन्द्रं नभोऽङ्गणो zu verbinden ist.

संकीर्णकिरण (von संकीर्णा + 2. कर्) adj. zu einem Mischling machend, dieselben Folgen habend wie die Vermischung der Kasten ÇKDr. unter संकरोकरणा.

संकीर्तन (von कीर्तय् mit सम्) n. das Erwähnen, Hersagen, Preisen: °घनि PAÑĀAR. 1, 10, 72. प्रवसनालापस्य Spr. (II) 8780. रामस्य R. 7, 66, 11. नाम° MBh. 3, 8222. Verz. d. Oxf. H. 76, a, 4. BHĀG. P. 3, 29, 18. SAVADARCANAS. 55, 21. fg. गुणा° MBh. 1, 1521. R. GORR. 2, 84, 11. अनेकाचार्य° P. 8, 4, 67, Schol. वंश° MĀRK. P. 82, 20. अगस्त्य° R. 3, 15 und 4, 59 in den Unterrschrr. BHĀG. P. 5, 8, 28. PAÑĀAR. 1, 10, 68. VOP. S. 176. Comm. zu KĀTZ. Çr. 561, 5. am Ende eines adj. comp.: पुण्य° VARĀH. BRH. S. 48, 69.

संकील m. N. pr. eines alten Weisen Verz. d. Oxf. H. 41, b, 42. संकीर्ण v. l.

संकुचन (von कुच् mit सम्) nom. ag. Zusammenschrumper, Bez. eines Krankheitsdämons HARIV. 9559. संकुटन die neuere Ausg.

संकुचित 1) adj. s. u. कुच् mit सम्. — 2) N. pr. einer Oertlichkeit गाणा तत्तशिलादि zu P. 4, 3, 93; vgl. सोकुचित.

संकुटन (von 1. कूट् mit सम्) nom. ag. der sich zusammenkrümmt, Bez. eines Krankheitsdämons HARIV. 9559 nach der Lesart der neueren Ausg., संकुचन die ältere.

संकुल (von 3. कर् mit सम्) 1) adj. (f. आ) = संकीर्णा, आकीर्णा AK. 3, 2, 35. H. 1472. = व्याप्त an. 3, 690. MED. I. 143. HALĀI. 4, 17. a) erfüllt —, voll von, besetzt —, reichlich versehen mit (die Ergänzung im instr. oder im comp. vorangehend): पद्मिनीभिः MBh. 3, 9928. R. 1, 51, 25 (52, 24 GORR.). 5, 1, 6. 53, 14. SUPR. 1, 113, 20. BHĀG. P. 3, 15, 20. 4, 25, 14. 7, 8, 36. PAÑĀAR. 1, 6, 15. तरलतरोरिम्° MBh. 1, 1234. मक्षासार्थो कृत्स्नश्चरथसंकुलः 3, 2510. 12425. 4, 1035. कुशिकवंशः ब्रह्मर्षिशतसंकुलः 13, 185. 14, 1405. 15, 442. HARIV. 3062. 8264. R. 1, 5, 9. 17. 6, 26. 50, 4. 2, 70, 26. 77, 13. 115, 11. R. GORR. 1, 79, 43. 2, 4, 15. 26. 52, 32. 109, 47. 3, 34, 8. 78, 25. 4, 44, 65. 5, 11, 10. 83, 16. 6, 4, 52. 28, 24. fg. KĀM. NĪTIS. 14, 33. RAGH. 6, 22. Spr. (II) 1070. 2928. VARĀH. BRH. S. 53, 90. 68, 33. GĪT. 1, 28. KATHĀS. 22, 249. नटचारणा° (महेत्सव) RĪĠA-TAR. 1, 222. 4, 11. VP. im Comm. zu PRAB. 96. ÇI. 30. MĀRK. P. 21, 12. 64, 8. BHĀG. P. 1, 9, 41. 4, 6, 27. 10, 5. 7, 8, 33. 8, 2, 7. 9, 18, 7. 10, 15, 24. PAÑĀAR. 1, 7, 14. Verz. d. Oxf. H. 17, a, No. 63. ÇI. 4. PAÑĀAT. 43, 4. LĀ. 4, 15. 74, 3. यज्ञो ऽयं सर्वगोपसुकुलः HARIV. 3968. खड्गपट्टिश्च° versehen mit (बल) R. 5, 78, 3. विमानशतसंकुलाः । देवर्षिपितृसिद्धेशाः BHĀG. P. 7, 10, 67. रुदितोत्क्रुष्ट° (सचम्) R. GORR. 2, 67, 21. निद्विष्टोत्क्रुष्टश्च बङ्गलाः पदातिजनसंकुलाः untermischt mit MBh. 3, 2544. मायां वातडुर्दिनसंकुलाम् begleitet von R. 3,

VII. Theil.

73, 13. बलव्यसन° (= °पुक्त 2872) behaftet mit Spr. (II) 4431. धनलोभसंकुलधियः 5379. — b) dicht: धूम R. 2, 100, 11 (108, 11 GORR.). नद्यः संकुलकलुषाः so v. a. überaus trübe VARĀH. BRH. S. 46, 48. वायु so v. a. ein überaus heftiger Wind R. 1, 63, 13. — c) verworren, in Verwirrung gekommen: पदातीनां च समरे तव तेषां च संकुले MBh. 6, 1750. सैन्य 3. 15748. लोक 12790. भूमि 3, 106. von einer Rede AK. 1, 1, 5, 20. H. 265. H. an. MED. (अविस्पष्ट zu lesen). — d) auf Hindernisse stossend, mit Hindernissen zu kämpfen habend, behindert: नद्यद्विवन° (सैन्य) Spr. (II) 2820. अतिसंकुला सिद्धिः VARĀH. BRH. S. 38, 3. — 2) m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 125, a, 13. — 3) n. a) Gedränge: मक्तः पौरजनस्य MĀLATIM. 19, 5. Schlachtgetümmel (= युद्ध AĠAJAPĀLA im ÇKDr.: vgl. रणा°): भयंकर MBh. 3, 10937. परम 6, 1782. राजधानीं यमस्याद्य कृतः प्राप्स्यति संकुले 7, 2972. घोरद्वय 9, 1169. HARIV. 3071. संकरेण च युध्येरन्संकरः संकुलावहः KĀM. NĪTIS. 19, 26. रौद्ररणासंकुलं वेदेत् VARĀH. BRH. S. 46, 23. Noth, Bedrängnis: संकुलं प्रतिभाति मे MĀRK. P. 16, 23. संकुलैर्भूतगणैः BHĀG. P. 1, 14, 17 (व्यामिश्रैः प्राणिभिः सहितैः Comm.). — Vgl. नीलालिकुल°, रणा°, आकुल, पर्याकुल, व्याकुल, समाकुल.

संकुलित (von संकुल) adj. 1) reichlich besetzt mit: द्विसंकुलितार्द्रिण्यु BHĀG. P. 3, 2, 27. — 2) in Verwirrung gekommen: इन्द्रिय R. ed. Ser. 3, 49, 2 (nach BOPP).

संकुलीकर (संकुल + 1. कर्) 1) zusammendrängen, versammeln: सभ्येणीनेगमं सर्वं नगरं संकुलीकृतम् । आतुरं वृद्धबालं च वर्जयित्वा पुरे जनम् ॥ so v. a. hatte sich versammelt, war auf dem Platze erschienen R. GORR. 2, 90, 29. — 2) in Unordnung —, in Verwirrung bringen KĀM. NĪTIS. 18, 58.

संकुसुक s. संकुसुक.

संकुसुमित (सम् + कु°) adj. aufgeblüht, entfaltet, zur Erscheinung gekommen: °नक्षत्रराजसंकुसुमितभिन्नं am Ende eines Buddha-Namens Lot. de la b. l. 242. 253. 268.

संकूटन n. nom. act. von कूट् mit सम् MAHĀBH. ed. Bomb. 3, 91, a (vgl. die Corrigg.).

संकृति (von 1. कर् mit सम्) P. 8, 3, 5, Schol. 1) adj. zurecht machend, herstellend: यूयं स्थ संकृतीः (für निष्कृतीः des RV.) TS. 4, 2, 2. 2. स प्रथमः संकृतिर्विश्वकर्मो TBH. 1, 1, 1, 5. TS. 6, 4, 10, 2. — 2) m. N. pr. eines Mannes (pl. sein Geschlecht) गाणा गर्गादि zu P. 4, 1, 105. ऀच. Çr. 12, 12, 5. ÇĀÑKH. Çr. 1, 7, 3. LĀTJ. 6, 4, 13. Ind. St. 10, 89. fgg. PRAVARĀDUJ. in Verz. d. B. H. 56, 3. 5. 60, 37. fg. MBh. 1, 227. ein Sohn Ġajatsena's (Ġajatsena's) HARIV. 1516. fg. VP. 412. BHĀG. P. 9, 17, 18. Nara's 21, 1, VP. 450. Vgl. संकृत्य. — 3) f. ein best. Metrum: द्वादशान्तरा Ind. St. 8, 107. 285. ein Metrum von 4 X 24 Silben 132. 137. 281. 403. RV. PRĀT. 16, 55. 59. COLEBR. Misc. Ess. 2, 163 (XIX). Vgl. कृति, अभि°, आ°, उत्°, प्र°, वि°. — 4) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 241, b. TS. 5, 4, 12, 3. PAÑĀAV. BR. 14, 9, 27. 15, 3, 28. fg. — Vgl. संस्कृति.

संकृति (von कल्प् mit सम्) f. das Wollen KĀND. UP. 7, 4, 2.

संकेत (सम् + केत) m. TRIK. 3, 3, 3. 1) Uebereinkommen, Verabredung; insbes. eine verabredete Zusammenkunft mit der geliebten Person, ein Stelldichein TRIK. 3, 2, 25. TARKAS. 49. ŚĪH. D. 10, 6. तव संकेतेन nach einer Verabredung mit dir PAÑĀAT. 26, 3 (22, 20 ed. ORN.). संकेतमिति ब्रवीति Spr. (II) 1542. °मिलित verabredeter Weise KATHĀS. 12,